

FESTIVALURI

Mangalia

Mircea MORARIU

De la ce poți, la ce vrei
Gala tânărului actor – HOP

„În anii debutului descoperi *ce poți*, fără să știi *ce vrei*” – medita Andrei Pleșu în *Minima moralia*. Îmi place să cred că tocmai spre a vedea ce pot în condiții de concurs, se prezintă, la **Gala tânărului actor – HOP**, actorii tineri, evoluția lor oferindu-le o șansă de a trece un prim și important hop în profesie. Tot mai numeroși în vremea din urmă, căci anual de pe băncile facultăților de profil, răspândite cu multă larghețe în toată țara, ies din ce în ce mai mulți absolvenți, dar parcă tot mai puțin încredeți că *pot* cu adevărat ceva, celor aflați în primii ani de profesie li se oferă o șansă de verificare într-o competiție ce are drept prim scop să le arate dacă au datele din care mai târziu se vor făuri *stilul și personalitatea* fără de care nu se va putea cristaliza *identitatea artistică*. Firește, Gala Hop nu-și propune să le dea participanților infailibile atestate de talent și nici certificate de necondiționată colaborare cu succesul. Doar să le spună că unii, câțiva, au o seamă de însușiri care, gestionate așa cum se cuvine, le vor permite să realizeze de-a lungul viitoarei lor cariere diferența dintre lumea *creată* și lumea *vorbită*, capacitate ce delimitează, la urma urmei, artistul născut de cel făcut.

Cu aceste gânduri am primit atât de amabila invitație venită din partea Aurei Corbeanu și a colegelor sale de la UNITER, de a lua parte la a IX a ediție a Galei tânărului actor – HOP, desfășurată la Mangalia între 1 și 4 septembrie, grație eforturilor reunite ale UNITER, Ministerului Culturii și Cultelor, Primăriei Municipiului Mangalia, cărora li s-au adăugat Canalul TVR Cultural al SRTV, Centrul Cultural al Municipiului Mangalia și Teatrul Național din Constanța. Considerațiilor de mai sus, poate cam prea teoretice, li se mai adăugau curiozitățile personale, dar și îndoielile ce țin de calitatea tinerelor generații de actori, de aptitudinile lor de a înțelege câtă dreptate avea regretata Gina Patrichi atunci când spunea că „teatrul este singurul loc din lume unde nu disimulezi”.

Condițiile create de UNITER astfel încât toată lumea, concurenți și invitați deopotrivă, să aibă sentimentul că participă la o sărbătoare au fost impecabile. Cornel Todea, directorul artistic și amfitrionul Galei, s-a dovedit din nou un maestru de ceremonii fără cusur. Din păcate, numărul concurenților ce au probat că pot cu adevărat ceva – astfel ca în viitor să aibă legitimitatea de a vrea – a fost îngrijorător de mic. Pe evoluțiile unora, a prea multora așa zice, s-au așternut prematur zgura și rugina care sunt incompatibile cu noțiunile de stil și personalitate. Tema generală a Galei a fost, ca și în anii anteriori, *alteritatea*.

Silviana VIȘAN

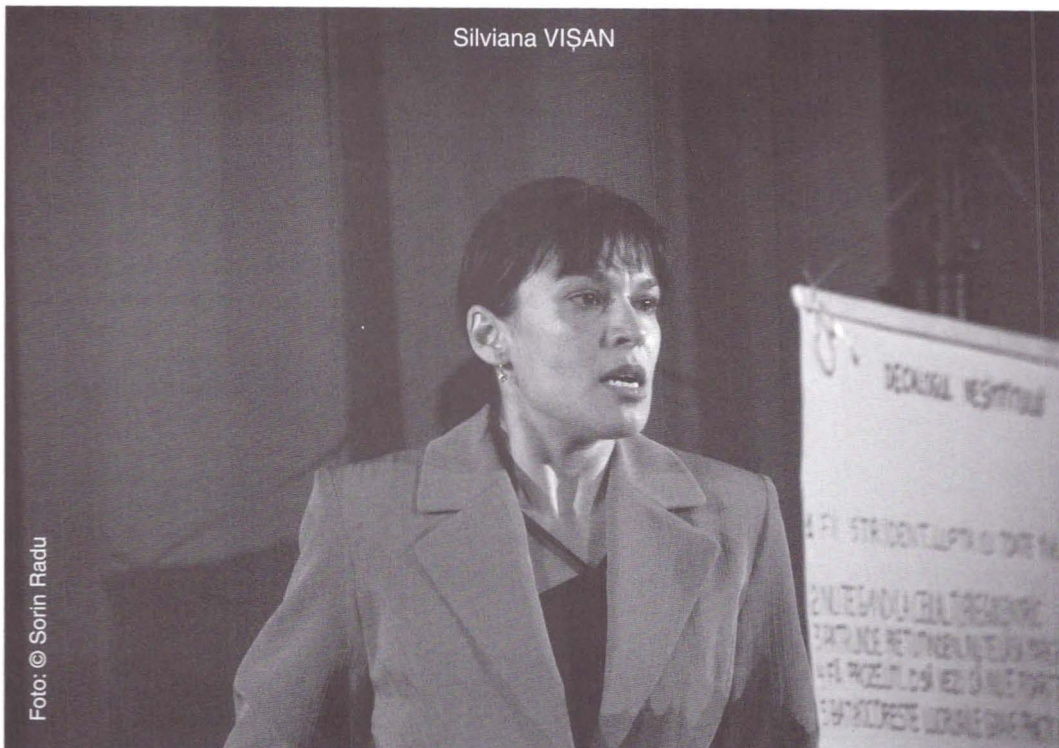

Foto: © Sorin Radu

Concurenții au înțeles-o cam după propria lor vreare, repertoriul lor nerespectând întru totul semantismul presupus de respectivul cuvânt. Au existat situații în care tinerii actori s-au asociat cu tinerii dramaturgi, uneori mai bine – așa cum a fost cazul lui Ioan Bogdan Sărățean care a dovedit firesc și sensibilitate interpretând *Mir* de Victor Drăgan și Flaviu Suhastru – alteori agresiv și revuistic, cum s-a înfățișat, după părerea mea, o părere în totală contradicție cu cea a juriului, Toni Tecuceanu, interpretul unui monolog numit *Groparul* după Vasile Leac, ori prea ostentativ așa acum a făcut-o Cristina Ragoșca (*Fuck you Eu. Ro. Pa!* de Nicoleta Esinencu). Marian Adochiței, care a optat pentru monologul *Margareta* din piesa *Baby with the Bathwater* de Christopher Durang, a avut un început promițător, dar a eșuat cam prea repede în monotonie. Vulgaritatea agresivă din *Fres* de Cristina Neagoe i-a făcut mai degrabă deservicii lui Cătălin Babliuc pe care îl cunosc din apariții anterioare mult mai favorabile, iar Adrian Anghel, cel care îmi lăsase o bună impresie în evoluțiile sale din spectacolele studențești regizate de Alexandra Badea ori din *Un tramvai numit Popescu*, în regia lui Gavriil Pinte, nu a fost tocmai în largul lui în fragmentul ales din *Sex, drugs and rock and roll* de Eric Bogosian. O tânără actriță de la Piatra Neamț, Dorina Maria Haranguș, i-a pus la dispoziție concurenteii Adina Suciuc un text numit *Rezervația de umbre*, adus pe scenă la bune cote de profesionalitate. Alexandra Ioniță a căzut în greșeala supraestimării posibilităților, optând pentru *Eu nu!* de Samuel Beckett. Silvia Vișan s-a străduit – și, după cum rezultă din palmares, a reușit – să ne convingă că piesa *Interviu* de Ecaterina Oproiu mai poate oferi șanse de afirmare. George Adrian Constantinescu, în schimb, a eșuat în temerara tentativă de a ne provoca cu pamfletele lui Constantin Tănase pe care le-a

Toni TECUCEANU

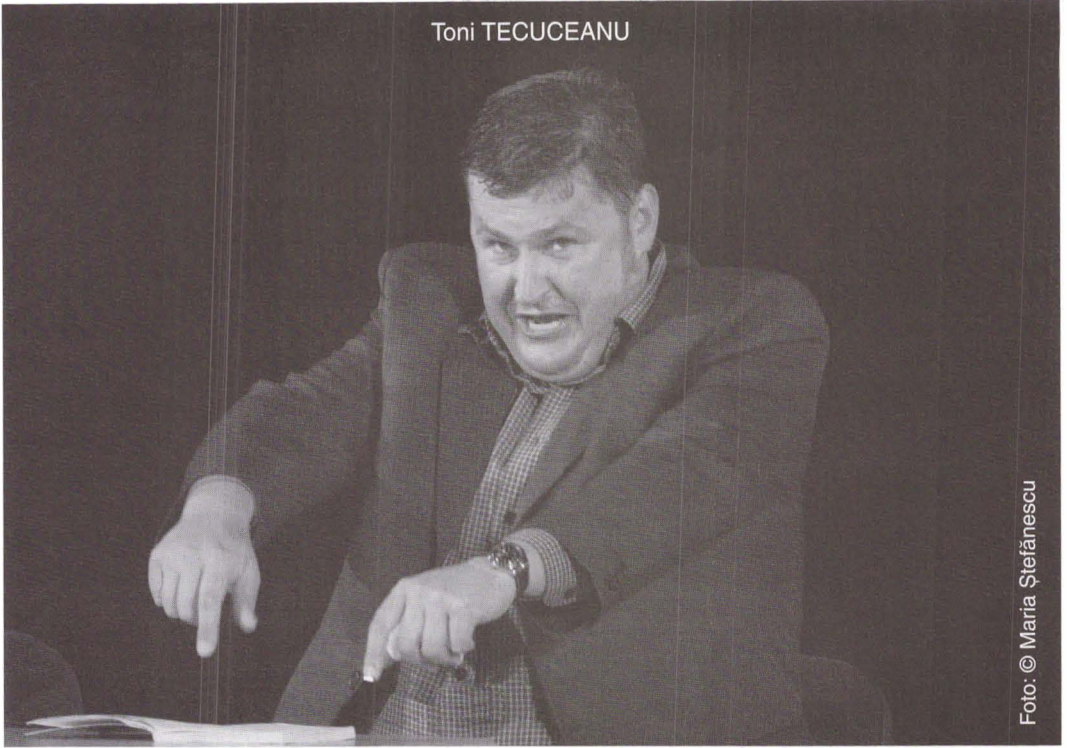

Foto: © Maria Ștefănescu

interpretat fără har comic. Binecunoscuta *Telegramă* de Aldo Nicolaj nu i-a adus succesul scontat lui Anis Doroftei, dar nici lui Ciprian Nicolae Almășan. La cocteiluri textuale au făcut apel Leo Nora Butnaru, care în minirecitalul său i-a asociat pe R. M. Fassbinder și pe Cehov, dar și Ionela Nedelea ce i-a alăturat cam alandala pe Tudor Mușatescu, I. L. Caragiale, G. Coșbuc și Mihai Eminescu. Recurgând la fragmente din *De ce fierbe copilul în mămăligă* de Aglaja Veteranyi, atât Irina Bodea Radu cât și Nicoleta Lefter nu au făcut decât să îmi trezească nostalgia excelentei evoluții a Antoanetei Zaharia care a interpretat rolul principal în spectacolul de la Teatrul Odeon. Cu totul neconvingătoare au fost numerele de pantomimă reunite de Barbara Crișan sub titlul *My Way*. După cum lesne se poate constata din observațiile lapidare de mai sus, puține evoluții au depășit sfera banalului, ceea ce a făcut ca încă și mai puțini dintre concurenți să se arate pregătiți pentru a ne oferi *one man show-uri*.

Toți cei înscriși la Secțiunea *Individual* au avut drept probă impusă interpretarea unui fragment din *best-seller-ul Ghidul nesimțitului* (Editura Humanitas, București, 2006). Mulți dintre ei au căzut în păcatul de a fi ales să vorbească despre nesimțire ca niște nesimțiți, cazul cel mai flagrant fiind al al Toni Tecuceanu, cel gratulat de juriu cu Premiul pentru cel mai bun actor, dar a cărui evoluție mi s-a părut o contribuție cât se poate de reușită la pernicioasa operație de becalizare a teatrului. Se poate spune că un număr semnificativ de participanți s-au dovedit cantonați în etapa teatrului re-productiv, o etapă ce trebuie cât mai curând depășită. Că de asta e de vină școala ori lipsa talentului real (pe care, la urma urmei, tot școala s-ar cuveni să-l detecteze și să-l cultive) e o discuție mult prea lungă, dar care merită începută.

Dacă la Secțiunea *Individual* s-au înscris în concurs nu doar absolvenți din anul 2006, Secțiunea *Grup* s-a bazat în totalitate pe spectacole de absolvență. Spectacole ce suferă de grave curențe. Cel mai valid artistic este mi s-a părut a fi *Mânilor tale*, după *Nunta însângărată* de Federico García Lorca (cu Marian Grigore, Sorana Huldă și Mihaela Șerban), ai cărei interpreți se mișcă bine, dar rostesc mult mai puțin bine textul. Reprezentația a fost recompensată de juriu cu Premiul pentru cel mai bun spectacol. De altfel, singurul rival autentic pentru *Mânilor tale* s-a arătat a fi *O stație* după piesa lui Peca Ștefan, în interpretarea actorilor Irina Duță și Toma Cuzin. *A șaptea kafana* și *Fuck you, Eu. Ro. Pa!* mi s-au părut a fi lipsite de har, în vreme ce *Vor mai înflori florile în noroi*, după *Victimele datoriei* de E. Ionesco, a însemnat o crasă demonstrație de masochism artistic.

Dacă primul spectacol invitat – *TV Show* de Mihai Răzuș produs de *Art and Brand Show* și *Fundația Parter and Teatrul Arca* – și-a epuizat repede

Marin GRIGORE și Mihaela ȘERBAN în *Mânilor tale*
după *Nunta însângărată* de Federico García Lorca.

resursele de interes comic și artistic, *Dialoguri și fantezii de jazz* cu Ion Caramitru și Johnny Răducanu se cuvenea privit cu luare-aminte și simțit ca o manifestare de artă adevărată, deopotrivă de spectatorii obișnuiți și de concurenți, fie ei laureați ori nelaureați. Alăturarea unor versuri de Eminescu, Arghezi, Sorescu, Nichita, cu muzica a oferit o seară de excepție însenindu-ne tuturor sejurul.

Alături de laureații deja menționați (și de foarte mulți contestați) au mai dobândit premii Ioan Bogan Sărătean (Premiul *Timică* și Premiul *Sică Alexandrescu*) și Marian Adochiței (Premiul *Generația așteptată*, oferit de ziarul *Cotidianul*).

Dacă dorința lui Cornel Todea ca Festivalul de la Mangalia să fie o întâlnire cu succesul s-a împlinit cel puțin pentru unii dintre participanți, cea potrivit căreia Gala ar însemna o „invitație la exuberanță”, dar și o „provocare la spontaneitate” se reportează, în opinia mea, pentru ediția viitoare.

Marian ADOCHIȚEI

